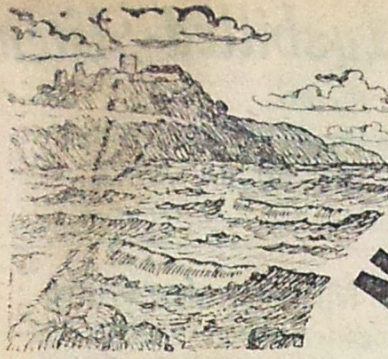
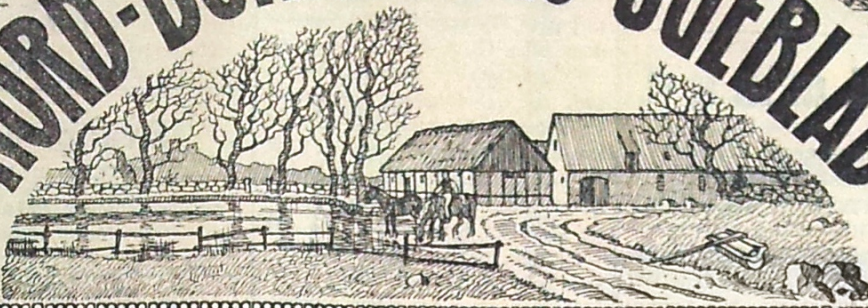

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaaer i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Rø og Klemesker

Nr. 393

Fredag den 25 Marts 1921

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

Ugges i et Antal af mindst 1000 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemesker

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og eger sig der-
or bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

bplager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Kors-Skyggen.

Et Paaskedigt
af Adolf Langsted.

I.

Der vandred en Drot i Dale
med tung og blødende Sjæl;
han følte mod Aftensvale
et Slangebids i sin Hæl.
Af Slægtens Synder betyngt
han slæbte sig halvt ihjel; —
men Verden tog ham og klynged
ham fast til en Marterpæl.

Der vandred en Drot i Dale;
han lytted til Blomstens Suk
til alle Smaafugles Tale,
til Kildens grædende Kluk.
Han lytted til Menneskets Tanker,
til Hjerterets bankende Slag; —
men Verden tømred af Planker
et Kors til Ophøjelsens Dag.

Der vandred en Drot i Dale;
han saa til det mindste Straa,
til Lilje, til Stork og Svale,
til Spurvens dunede smaa.
Hans Smil som en Vaarsol trængte
ned i det fattigste Sind;
men Verden tog ham og stængte
i Klippegraven ham ind.

Der vandred en Drot i Dale;
her fandt han ej Rast, ej Fred
men hist i Himmerigs Sale
var hannem et Sted bered.
Der staar han — ej mere bøjet
der brudt under Korsets Aag,
der troner han mer ophøjet
end Ørkenens Købbersnag.

II.

Hvad saa vel Guds Søn for Skygger
med Undren i Støvets Egn?
Den Skygge, Kærlighed kasted
paa Jorden — blev Korsets Tegn.
Guds Kærligheds aabne Arme,
der favned et Tjørnehegn,
paa Jorden kasted en Skygge,
som danned et Frelsertegn.

Han vandred med bøjet Hoved;
— naar havde hans Hoved knejst?
Hvorhen han end Blikket vendte
der skimted han Korset rejst.
Som Syndebukken han slæbte
al Verdens Skygge og Skam,
indtil den til sidst ham dræbte
paa Golgathas Klippekam.

Det var sig den Drot i Dale,
han stævned mod Korset hen;
han favned den dunkle Skygge,
snart favned den ham igen.
Men Korsets Arme har vristet
os aaben Frelserens Favn,
og Golgathas Kors er Skyggen
af Naade foruden Navn.

Ordets Skole.

At Højskoleforstander Poul Hansen.

—o—

Et gammelt Ord lyder: Sig mig,
hvem Du omgaas, og jeg skal sige
dig, hvem Du er. Rent umiddelbart
vil vi alle have let ved at give det
Ord Ret. Krage søger Mage — det
gælder ogsaa blandt Menneskene.
Et godt, rent, sandhedskærligt Men-
neske vil ikke søge Omgang med
syndige, falske Mennesker. De sid-
ste heller ikke med de første. Man
søger hen, hvor der er Samfølelse.

Men lad os her lænke paa den
Omgangskreds, vi har i Ordets Ver-
den. Den er jo langt større. Dr.
Feilberg har samlet Tusinder af Ord
fra det jydsk Sprog. Hvilken vældig
Omgangskreds har han ikke her.
Om Shakespeares siges der, at han
brugte 24,000 forskellige Ord i sine
Skuespil; og selv et almindeligt
Menneske bruger 6—8—10,000 for-
skellige Ord. Og indenfor disse Ord
findes de største Forskelligheder, de
mægtigste Modsætninger. Der er
gode Ord og onde Ord, varme Ord
og kolde, haarde og bløde, rene og
smudsige. Inden for alt dette skal
vi vælge vor Omgangskreds. Vi kan
ikke lære et Menneske bedre at
kende end ved at lægge Mærke til,
hvilke Ord han omgaas.

Men vi har endnu en Omgangs-
kreds, i de lavse, de udtalte Ord
— i Tankerne. Sig mig, hvem Du
omgaas, og jeg skal sige dig, hvem
Du er. Ja, sig det — for her kan
jeg ikke selv gøre Iagttagelser, her
er spærret af. Og det er godt saa-
ledes. Det vilde vel gaa mig galt,
hvis andre kunde se ind i mine in-
derste Tanker. Der var vel da ikke
det Menneske, hvis Kærlighed kunde
holde fast. Der er jo i vor Sjæl Af-
grunde saa dybe og mørke, at det
svimler for os selv ved at se der-
ned. Kun en har Kærlighed nok til
at se ned i selv den dybeste Afgrund
uden at hans Kærlighed knækker
over. Det er han, der er Kærlighe-
dens selv. Men hvem er det, Du om-
gaas i disse Tanker? Du er det,
Du tænker. Vi lever vort Kristn-
liv i Guds levende Ord, det, hvori han
har aabenbaret sig for os. Hvilken
Rigdom er der ikke i disse Ord! —
i Ord som Gud Fader. Luther sagde,
at naar han bad, kom han ofte ikke
længere end til dette Ord. Han sæn-
kede sig ned i dette, at vi har faaet
Lov at kalde Gud vor Fader. Han
synes, at han ikke behøvede at bede
længere. Tænk ogsaa paa et Ord
som det om Syndernes Forladelse.
Der er vid Plads i det. Der er ikke
den Angst i Menneskets Sjæl, ikke
en Renhedslængsel saa dyb, at den
ikke kan finde Plads under dette
Ord. Eller Ordet om evigt Liv. Der
er højt til Loftet og vidt til Væggene
i det.

Men hvad der kan siges om disse
Ord, gælder ogsaa om det Menne-
skeliv, der leves indenfor de gode
Ords Ramme. Det at holde Skole

er jo mange forskellige Ting. Nogle
vil ved Ordet Skole blot forstaa det,
at der bliver man øvet i visse Fær-
digheder, som skalt il, skrive, regne
o. s. v. Andre forstaa dermed, at
man der faar saa og saa megen
Viden proppet ind i Hukommelsen,
hvad enten det har Betydning eller
ej. Man skal have Hukommelsen
fyldt. Aller andre mener, at Skolen
er det Sted, hvor man faar kastet
Lys over Livets Forhold. Det er
Oplysning, vi trænger til. Det er
Skole.

Men selve Kærnepunktet er, at
man leder Barnet eller den unge
ind i de gode, stærke, varme Ords
rene, straalende Verden, saa de vok-
ser og udfolder sig og lever deres
Liv i disse Ord. Det at leve er at
vokse og fylde de Ord med sit Liv.
Det er ikke nok at lære Barnet at
sige et Ord som Haab; det maa
hjælpes til, at Livet kan fylde dette
Ord. Et Ord som Fred er let nok
at sige; men Livets store Kunst er
at leve det. Eller der er det Ord,
der er det største af alle; det Ord,
som Apostelen Johannes maatte
bruge, da han skulde lukke Herren
ind i det — Ordet Kærlighed. Gud
er Kærlighed.

Vi føres ind i Ordene — det er
Kærnepunktet i al Skolegang. Ordet
skal have Mennesket i sin Magt;
det er — som Kold sagde — Op-
dragelsens Hemmelighed. Ordet skal
have Magt til at udfolde Kræfterne
i et godt, sandt og rent Liv. Men
vi maa ogsaa have Ordene i vor
Magt, vi maa lære at bruge dem.
De er vort Redskab, vort Vaaben.

Hvad er det stærkeste Vaaben?
Gamle Generalfeltmarskal Moltke
ville vel have peget paa den Krupp-
ske Kanon, Stribilledet paa den
ydre, haandgribelige Magt. Sejrhæ-
rerne i den store Verdenskrig vil
vel sige: Nej, det blev Spørgsmaal-
et om, hvem der kunde holde længst
ud med at skaffe Krigsmidler, hvem
der havde flest Penge. Pengene
er Verdens stærkeste Vaaben.

Det er ogsaa to meget stærke
Vaaben. Men der er dog en Fæst-
ning, de ikke kan indtage, nemlig
et Folkehjerte. Hjertet indtages ikke
ved Magt; der er Magten hjælpeløs.
Den Kruppske Kanon fik i 64 Græn-
sen flyttet — men Kampen fortsat-
tes. Den førtes ud over hele Nord-
slesvig, ind i hver Landsby, ind i
hver Sjæl. For de gamle, der faldt,
kom der ny over alt. Det er to Men-
neskealdres Saga, der rummes i disse
Linier. Den stærkeste af alle Fæst-
ninger — Folkehjertet — blev staa-
ende.

Og Pengene? Ja, den gamle Græ-
kersagde jo: Vis mig den Fæstning,
som jeg ikke kan indtage, naa blot
jeg kan faa Porten saa meget paa
Klem, at jeg kan faa et Æsel be-
læst med Guld derigennem. Han
kendte Guldets Magt. Der var og-
saa en Mand, der sagde til mig, at
Sønderjyderne ikke vilde vende til-
bage, for de havde Fordel af at blive
ved Tyskland, det store Industriland,
der inden for sine Toldmure betalte

Landsbrugsvarer saa godt. Men
saa kom den vidunderlige Dag, da
Sønderjyderne blev stillet frit over-
for Valget, og de svarede: Vi er
Danske, og vi vil blive ved med at
være Danske.

Findes der et Vaaben, der kan
indtage Menneskehjertet? Jo, der
gør. Paa Kunstsamlinger i Italien
har jeg set, hvorledes Apostle og
Martyrer Gang paa Gang er afbil-
det med et Sværd ud af Munden.
Jeg forstod det ikke straks. Men
saa randt det mig i Hu, at i den
hellige Skrift lignes Guds Ord ved
et Sværd. Det Vaaben gav Gud
sine Stridsmænd, at de skulde gaa
ud og erobre Verden og Menneske-
hjerter. Ordet er den Guldhammer,
der banker paa Sjælens Hjertedør,
saa Ordet gaar fra Sjæl til Sjæl.
Det er det Vaaben, Hjerterne bøjer
sig for. Med det overvindes Hjer-
terne, men med det forsvares de
ogsaa. Det var Modersmaalets Va-
aben, der gjorde Sønderjyderne
uovervindelige. Kun der, hvor man
lod det synke, længere mod syd,
hvor de lod sig det fravriste, der
sank Hjertets Forsvar og tysk Aand
og tysk Væsen holdt sit Indtog.
Det er Sydslesvigs store Tragedie,
at de lod sig dette Vaaben fravriste.
Det maatte ende med Nederlag.
Her er Kilden til den Folkesorg,
der maa vælde op i hvert levende
dansk Menneskehjerte.

Men vore Ord skal ikke være Ef-
tersnakkeri. Der er mange, der
evindelig gentager, at det sagde den
eller den . . . saadan sagde Grundt-
vig, „det sagde Kold“ eller „det
sagde Chr. Berg“. Det er en Fare
og Fristelse. Brugt paa den Maa-
de bliver det let Eftersnakkeri. Det
er ikke enhvers Sag at bruge det
store Slagsværd. Lad os faa at
vide, hvad Manden selv mener,
saa vi kan se, om der er Kraft i
Armen. Men Modsætningen er den
Tavshed, der kan skyldes Mangel
paa Mod til at bruge Vaabnet.

Et Menneske kan leve et rigt aad-
deligt Liv, uden at vedkende sig
det, uden nogen Sinde at lukke op
for det. Men derfor faar han hel-
ler aldrig udrettet noget.

Men hvor er da Vaaben, der er
mit? Ja, der er en Kunst, som alle
vi, der giver os af med Opdragel-
sen, maa lære. Det er noget af
det væsentligste og vanskeligste.
Vi maa lære den unge, hvilket Va-
aben, der er hans. Det Ord, han
kan fylde med sit Liv, som han kan
give saa megen Sanddruhed, Lys
og Kærlighed, som hans Sjæl rum-
mer, det er hans Vaaben. Vi skal
lære Menneskene at finde deres eget
Vaaben, saa de kan tale sandt om
stort og smaat og jævnt om alt det
høje. Men vi maa huske, at Sten
af Haand og Ord af Mund ikke læn-
gere er i vor Magt. I hvis Magt er
de da? Ja, de gode Ord tilhører
Gud, og de onde tilhører Fanden.
Det er Forbandelsen over de onde
Ord og Omgangen med dem. Ingen
kan se, hvor langt de rækker. Den
onde maa laane sig frem, naar det

gælder Ordene. Hvis ingen vilde
laane ham Ord, hvor skulde han
da faa sin Løgn og Sjælesmitte ud-
bredt blandt Mennesker. Men der
er mange, der gerne laaner ham
Ord. I Karlekamret sad maaske en
Aften to Karle og førte skiden Tale,
og den lille Hyrdedreng sad i
sin Krog og hørte derpaa. Det var
Tidselsfrø, der saades ind i hans
Sjæl. Aar efter hørte maaske de
samme to Karle, at den samme
Dreng var bleven et daarligt, et slet
Menneske, og de undredes over,
at det var gaaet saadan med den
flinke lille Dreng. De tænkte ikke
paa, at de hin Aften havde saadet
de Ord ind i hans Sjæl, der kvalte
den gode Sæd og bragte ham over
paa Livets Skyggeside. Vaabnet
rakte længere, end de anede. Det
er Forbandelsen over de onde Ord.

Men der er en Velsignelse over
de gode Ord, at ogsaa de rækker
længere, end vi aner. Det Ord, der
er talt i Renhed, under Varme og
Kærlighed, det tilhører Gud. Og-
saa han laaner sig frem; og han
finder et godt Sted, hvor det kan
spire og vokse op og i hans Time
bære den gyldne Frugt, som vid-
ner om, hvor det stammer fra.

Du, Far og Mor, der ængstes for
dit Barns Sjæl og Fremtid, du skal
huske paa, at talte du Ord levende,
rene og stærke ud af din Sjæl, da
er disse Ord i Guds Haand, og han
bærer dem ind i dit Barns Sjæl.
Og du gamle trofaste graaned Læ-
rer — du finder maaske, at dit
Arbejde ikke bar synlig Frugt. Men
husk, at du gjorde dit Arbejde i
Haabet som Sædemanden gør sit
ved Foraarstid. Og du har en læn-
gere Ventetid end han. Maaske gaar
der en Menneskealder, før det viser
sig, at de Ord, du talte, ledede Bar-
net ind i det bar Frugt, da Guds
Time var kommen. Jeg selv hører
ikke længere til de unge. Jeg ser
tilbage, og jeg maa spørge mig
selv: Hvad har du udrettet? Det
blev vel ikke det, jeg havde fore-
stillet mig, da jeg som ung sprang
ind paa Valpladsen og tænkte, at
nu skulde der ske store Ting. Det
kan se smaat, fattigt og ringe ud.
Men naar Mismodet er over min
Sjæl, trøster det mig at tænke paa,
at det Ord, jeg talte, saa min Sjæls
Liv laa deri, det ejer Gud, og han
arbejder videre med det, selv om
jeg ikke selv ser Rækkeviden. Al
Ordets Gerning er et Arbejde i Ha-
bet.

Pagen højt paa Taarnet sad,
stirred ud saa vide,
digted paa et Elskovskvad
om sine Elskovskvide;
— kunde ikke faa det samlet,
sad og famled
nu med Stjerner, nu med Roser —
intet rimet sig paa Roser —
salle fortvivlet saa Hornet for Mund,
knuged vredt sit Væрге,
blæste saa sin Elskov ud
over allr Bjerger.

J. P. Jacobsen.

Den nye Kraft

—o—
Et Gram Brosten har Kraft nok i sig til at oplyse og opvarme en Lejlighed i et Menneskes Levetid.

Forstander W. Marke ved Varde tekniske Skole holdt i Følge „Ribe Amtstid.“ forleden følgende interessante Foredrag:

Atomerne er som bekendt de mindste Dele, hvoraf et Stof bestaar. Hver for sig er de absolut usynlige, men samlede i uhyre Antal danner de alle de Stoffer, vi ser omkring os: Jern, Guld, Sten, Træ, Kød, Smør, Vand, Luft, Sandkorn, Bjerge o. s. v. Det blev straks betragtet som afgjort, at Atomet var en udelig Enhed, men dette har vist sig at være fejlagtigt; hvert Atom bestaar af en Kærne, rundt om hvilken der med rasende Fart kredser flere eller færre endnu meget mindre Partikler, de saakaldte Elektroner.

Hvert Atom er altsaa som et lille bitte Solsystem med sine Planeter, og der hersker indenfor ethvert Stofs tilsyneladende saa rolige Overflade den mest livlige Bevægelse, desto stærkere, jo varmere Stoffet er; først naar Temperaturen daler ned under 273 Graders Frost, hører al Bevægelse op, og Stoffet er „dødt“. Alt dette er mærkeligt, men Enden er ikke endnu. Hver lille Elektron er forholdsvis stærkt ladet med Elektricitet og indeholder altsaa en vis Mængde Energi, ja saa stor en Mængde, at man har udregnet, at et Gram Brosten indeholder tilstrækkelig Energi — det vil sige Kraftudviklings-evne — til at opvarme og oplyse en rummelig Lejlighed Aar ud og Aar ind i et Menneskes Levetid!

Al frigøre denne Energi og bringe den ind under Menneskets Herredømme er vor Tids Naturvidenskabs store og som det hidtil syntes uløselige Opgave.

I Paranthes maa det bemærkes, at ligesom det for 100 Aar siden var Danskeren Ørsted, der gik i Spidsen, saaledes er det nu den danske Professor Bohr, der har gjort sit Navn kendt Verden over ved sine Atomstudier.

Men nu kommer det allermærkeligste: et meget anset tysk Blad indeholdt for nogle Dage siden en Meddelelse om, at det var lykkedes den tyske Ingeniør Willy von Unruh at gøre Elektron-Energien fri, saa den kan anvendes i Menneskets Tjeneste og levere baade Kraft og Lys. I to Aar har han syslet med sin Opfindelse og er nu saa vidt, at Apparatet i nær Fremtid vil kunne fremstilles i Massesproduktion. En Professor Kraus staar i Spidsen for det Selskab, der har overtaget Opfindelsens Udnyttelse og fører Forhandlinger i flere Lande om Patent. Saa længe disse Forhandlinger staar paa, faar man naturligvis ikke noget at vide om Apparatets Enkeltheder, men flere sagkyndige har haft Lejlighed til at se det og bundre dets Virkning. Under Kapp-Kup'et i Berlin, da alle Elektricitetsværker var standse, forevistes Apparatet under behørig Kontrol og leverede i 2 Timer Strøm til 6 Lamper paa tilsammen 1050 Lys' Styrke. Saa snart nu Apparatet kan udsendes i Massevis, vil hver Fabrik, hvert Hjem faa sin egen Kraft- og Lyskilde, uafhængig af alle Elektricitetsværker, og al Frygt for Kulmangel og al Kamp mod Petroleumstruster vil ophøre. Intet Under, at der er Festivalitet over det tyske Blads Meddelelse, lad Frankrig nu bare hente de tyske Kul, og en ny Blomstringstid rinder op for den tyske Industri.

Men — foreløbig vil jeg dog raade enhver til at spare paa sit dyre Brændsel. Deter jo ikke altid, en Opfindelse holder, hvad den lover. Sagen selv er dog lige interessant, den viser, hvorledes der rundt

omkring arbejdes paa at gøre den i Elektronerne bundne Energi brugelig, saa den kan tilintetgøre Kulenes vældige Magt. Sker det, vil det betyde en fuldstændig teknisk Revolution.

En Mand, der kan og vil.

—o—
Fodermesteren, der blev juridisk Kandidat.

For en 10—12 Aar siden tjente — fortæller „Middelfart Venstreblad“ — paa Egnen der en ung Jyde ved Navn Niels Villumsen. Han var Fodermester. I sin Fritid læste han meget. Naar han lærte sit Sprog, foregik det paa den Maade, at han læste en engelsk Bibel og sammenlignede Versene med den danske Udgave. Han kom senere til Vellinge som Fodermester, og en Dag gik han op til Pastor Sommer og bad ham om at hjælpe sig at læse Græsk. I Løbet af et Aars Tid var Niels paa Odense Latinskole.

Hans uslebne Væsen vakte vel nogen Munterhed; men det gik over til Agtelse, da han snart var bleven den dygtigste.

Pengene — vil man spørge om. Hvor fik han dem fra? Dem tjente Niels selv. I Roetiden tog han sig en lille Ferie, og med en Arbejdstid paa 16 Timer naas der en Del af en lillit Mand. Han læste og saa Lektier med rige Folks Børn. Et Sted maatte han faa Middagsmaden eller 1 Kr. Niels valgte Kronen, saa havde han Penge til hele Dagen.

— Han sled sig troligt igennem det hele, fik en Studentereksamen og rejste saa til Københavns Universitet, hvor han kastede sig over Juraen.

Efter en Tids Forløb fik han en Skriferplads ved Magistraten, en lille Løn til det daglige Brød, men det slog til, for Niels var nøjsom, og han havde et Maal at arbejde for.

I Fjor gik han op til Eksamen, men fik 2. Karakter. Dette syntes Niels var for lidt for alt det Arbejde og Savn, han havde døjet, og han besluttede at læse om, for en 1. Karakter var hans Maal, og den vilde han have. Med sin ukuelige Energi gik han paa igen, og hans Bestræbelser kronedes med Held. Nu er han Kandidat med en fin 1. Karakter tæt ved Udmærkelse.

Tilfredshed.

Tilfredshed er noget, som feder sin Mand, men ikke det gavnlige Staal, hvormed han kan skærpe sin Smule Forstand til Kamp for et lykkeligt Maal.

Tilfredshed, Tilfredshed alene for sig er Dødvande bag en Tot Siv. Det Ottium, ved jeg, er ikke for mig; jeg kræver mig mer af mit Liv.

Jeg ønsker et Staal, som kan slibe mit Sind og røre det virksomt og hvast, men ikke at lange Tilfredshedens Vind og sejle bag Sivtotten fast.

Nej, Livet igennem jeg fordrer at gaa som stræbende, utilfreds Mand. Det ikke tilfredse er det: at forstaa, hvor lidet jeg evner og kan.

Det stræbende gælder: at bruge mit Staal, den Viden om Evneres Brist, at bide igennem fra Maal og til Maal, indtil jeg skal segne tilsidst.

Vilh. From Bertrumsen.

Fra Uge til Uge

—o—
Koncert.

Opmærksomheden henledes paa Allinge-Sandvig Sangforenings Koncert paa Christensens Sal 2. Paaskedags Aften Kl. 8.

Programmet er særdeles interessant og righoldigt og indeholder foruden en Række udmærkede svenske og norske Sange tillige en finsk og en bornholmsk samt en større dansk Afdeling, der bestaar af Sange og Viser fra Krigsaarene 1848—49—50, dels for Kor og dels for Solostemme med Kor og Piano.

Da det er tre Aar siden, at Sangforeningen sidst holdt Koncert, vil der sikkert blive fuldt Hus, og vi tilraader derfor alle, der vil overvære Koncerten, at sikre sig Billetter i Tide.

Metodisterne

afholder Koncert og Foredrag med Lysbilleder paa Forsamlingshuset Onsdag den 30. ds. (se Ann.)

Traadløs Telefon uden Hørerør.

Paa Folkeforbundets Møde i Genf overværede man et interessant Forsøg med traadløs Telefonering uden Hørerør. Fra en Trag, der var anbragt paa Væggen, kom der saa stærke Lydbølger ud i Lokalet, at alle hørte hver Ord ganske tydeligt. Paa denne Maade hørte man en Diskussion mellem Lord Burnham og Lord Riddel, der begge opholdt sig i London.

Fortidens Stadskøretøj

saa efter en 150 Aar gammel Optegnelse fra Østsjælland i Følge „Østsjæll. Flkbl.“ saaledes ud:

Hestene var smaa, halmfodrede, magre og langtoede. Seletøjet bestod udelukkende af Hampegjorder og Reb. Vognene var saa stive og udrejelige, at man for at gøre en Omdrejning maatte køre ind paa en Mark. Indenfor Lundstikken slødede de høje Hjul med deres store Nav omkring den tykke Trækse, og de maatte bestandig smøres for at kunne gaa rundt. Derfor var der under Bunden paa hver Vogn anbragt en Tjærekost. For at spare paa Tjæren, hjalp man sig dog om Sommeren lidt med at smøre med — Skovsnegle. Vejsandel trængte jævnlig ind mellem Akse og Nav og gjorde under en utaalelig Knasen Kørselen saa treven, at man i Reglen var et Par Timers Tid om at køre 1 Mil.

Kvindens farligste Vaaben.

Øjet er uden al Tvivl Kvindens farligste Vaaben, skriver en engelsk Forfatter. Med et eneste Blik kan en Kvinde udtrykke, hvad en Mand vilde behøve mange Sætninger til.

Se paa hende, naar hun hilser paa en anden Kvinde. Bare et lille tilfældigt Sideblik, og hun har udforsket alt hos den anden Part — Dragt, Rangklasse, Moral. Vil man lære at kende en Kvindes Karakter, skal man studere hendes Øjne, naar hun tror sig upaaagtet. Hver Kvinde er saa meget Skuespillerinde, at hun efter Behag kan forandre sit Udtryk. Men underkast hende en nøje Granskning, naar hun tror sig ene, og du vil opdage Træk, du aldrig havde ventet at finde.

Imidlertid findes der dog et Blik, som selv den langsomst opfattende Mand forstaa, og det er det Blik, hvormed en Kvinde ser paa den Mand, hun elsker. Det har hun vanskeligt ved at forfalske.

I Paris

bor der mindst 40,000 Amerikanere, og af dem er omtrent Trediedelen Studenter ved Universitetet. Før Krigen gik Amerikanerne fortrinsvis til de tyske Universiteter, men nu søger de til Paris.

Sang- og Lysbilled-Aften

m. m.

paa Forsamlingshuset Hammershus

Onsdag den 30. Marts Kl. 8

til Fordel for Missionsarbejdet i BETESDA.

Evang. luth. Missionsforening

Nørregade, Allinge

afholder **Missionsmøde 2. Paaskedag.**

Mødet begynder Kl. 2. Flere Talere forventes.

Allinge-Sandvig Sangforenings Koncert

finder Sted paa Christensens Sal 2. Paaskedag Kl. 8 Aften.

Billetter a 1,50 udleveres inden Mandag hos Jens Kjeller og Bager Jørgensen samt i Sandvig hos Fr. Bidstrup.

Koncerten er ikke offentlig, og der finder derfor intet Billetsalg Sted ved Indgangen. Efter Koncerten BAL.

Vi har det stærkeste Arbejdstøj!

Det lønner sig derfor at forsyne sig hos os, da de bedste Varer altid er de billigste.

Vi har atter Overaals paa Lager i alle Størrelser.

Nordlandets Handelshus.

Et Parti Dame- og Børnesveaters

strikkede af prima helulden Zephyr-Garn, er hjemkommen og sælges meget billigt. Største Damestørrelse 13 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Køb Deres Gardintøjer hos os.

Vi har nylig faaet en stor Sending Gardintøj hjem, vævet af prima tvundet Tvist, som sælges til meget billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Vi kan ekspedere flere Bestillinger af

ægte ungarsk Luovernefrø

med gode Analysetal for Renhed og Spireevne.

Alle Slags Kløver-, Græs- og Roefrø sælges billigst og paa gode Betalingsvilkår.

Nordlandets Handelshus.

Vi har en ganske fortrinlig Blandsæd,

Bornholmsk Avl, der egner sig som Saasæd nu til Foraaret. Hjemmeavl af bornholmsk **Byg** og **Havre** af god Kval.

Glæne Ærter, Snedinge Ærter, tidlige Vikker.

Priserne er meget rimelige og vi sælger gerne Saasæd paa tre Maaneders Kredit.

Nordlandets Handelshus.

Vor Pris er i disse Dage

Prima rene **Nøddekoks** a 5 Kr. pr. hl.

Prima knuste og harpede **London Koks** a 5 Kr. 50 Øre pr. hl a 45 kg

Prima harpede **Derbyshire Ovnkul**

a 8 Kr. 50 Øre pr. hl a 75 kg.

Samme Slags Kul, uharpede 7,50

Priserne er beregnet Kontant — plus Kørsel.

Nordlandets Handelshus.

Olsker

Resterende Kommuneskat

for 2det Halvår 1920—21 bedes indbetalt til Kassereren, A. Jensen, Bækkegaard, inden denne Maanedes Udgang.

Deretier vil Renter blive tilskrevet og Udpantning foretaget uden videre Varsel, hvilket herved bekendtgøres.

Sogneraadet.

Olsker.

Mandag den 28. ds. (2. Paaske-dag) afholder Husmandsforeningen sin aarlige

Stiftelsesfest

i Forsamlingshuset.

Kl. 4½ Eftm. Foredrag.

Fælles Kaffebrød.

Deretier humoristisk Oplæsning af Hr. Skat Møller.

Alle er velkomne, Nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Olsker Afholdsforening

afholder

Stiftelsesfest

Lørdag den 26. ds., Aften Kl. 7½ med Foredrag af Fru Mary Petersen.

Gode

Sættechalotter

samt

Læggekartofler

af Juli, Rosen og Kejserkrone købes.

Gartner Jensen,

Telefon Allinge 41.

En lysegraa Filthat

er bleven forbyttet med en anden paa Hotel „Allinge“ Søndag Aften, —bedes godhedsfuldt tilbageleveret paa Hotellet.

Skærreriet

og Maskinsnedkeriet anbefales.

Klemensker Snedkerforretning.

Tlf. n. 13. L. Pihl.

Kranse.

Buketter, Hyasinter, Tulipaner, Liljekonvaller og Potteplanter leveres til billige Priser og forsendes overalt.

Hallelyst, Allinge.

M. Kr. Kofod.

Telefon Sandvig 6 og 47.

Overretssagfører

Bojesen Kofod, Rønne St. Mortensgade 17.

Inkassations, Dokumentskrivning m. m. Træffes i Hasle Onsdag Formid.

Abrikoser,

Blommer, Rosiner, Æbler i Skiver, borede.

All i prima Varer og til billige Priser fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

En 14-15 Aars Dreng

kan 1ste Maj faa Plads hos Avlsbruger P. Pedersen, Allinge.

Ægte Ankona-Æg

Andæg saavel som Gaaseæg, er til Salg paa

Søndre Kirkebogaard pr. Tein

Cacao-Triserne

er aller nedsatte. Ima Cacao til 125 —175—250 Øre pr. ½ kg.

J. B. Larsen.

Gode Kaalroer

er til Salg paa

Kjøllegaard, Rutsker.

Herretøj

repareres, renses og presses hos Karen Karlsen, Sandvig.

To yngre Karle

kan faa Plads, den ene 1ste April, den anden 1ste Maj paa

Knarregaard, Rutsker.

RØ.

Det bestilte Brænde anvises til Afhentning ved Henvendelse til Gdr. Krøjer, Kroggaard.

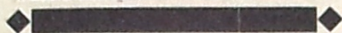
Sogneraadet.

En nylig

konfirm. Dreng,

der vil passe Kreaturer, kan til 1. Maj faa Plads paa

Nymølle, Allinge.

Messen, Allinge.

Messens stærke tottraadede

Gardiner

er hjemkomne til Dagspriser.

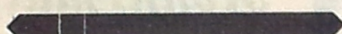
Medium, Dowlas,

enkelt og dobbelbreds kipret

Twistlærred

til nye stærkt nedsatte Priser.

Chr. Olsen, Allinge.

Chili Salpeter

ventes daglig.

Norges Salpeter

bedes afhentet.

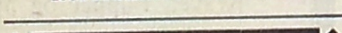
18 pCt. Superfosfat

37 - Kaligødning

er paa Lager.

Vi kan ekspedere flere Bestillinger til den laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus

Messen, Allinge.

For Foraarssæsonen

er paa Lager

Damekonfektion

i moderne Stoffer og Faconer fra 35 Kr.

Konfirmandfrakker

fra 34 Kr.

Priserne for Overtøj er cirka en Tredjedel billigere end før.

Chr. Olsen, Allinge.

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.

Spærkassen 10—12 og 2—4.

Branddirektøren do.

Stempeltilfald i Spærkassen. 10—12, 2—4

Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-

benes Ankomst og Afgang Tirsdag

og Fredag Efterm., Mandag og

Torsdag Form.

Distriktslægen 8—9 og 2—3.

Folketingsamlingen paa Raadhuset:

Udlaan Fredag 7—8, (i Vinterhalvaaret

tilbage Tirsdag 3—3,30)

Hjælpekassen: Formd., Bagerm. P. Holm

Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver

Fredag fra 5—7.

Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—6

Kæmmerkontoret 10—11 og 2—4.

Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.

Postkontoret: Sogndage 9—12 og 2—6

Søndag 9—11.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.

Skandinavienvier-Amerikalinien:

Agent Otto Gornitzka.

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.

Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.

Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.

Søndag 9—10.

Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.

Rønne-Allinge Jernbanes

Køreplan.

Sogndage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	745	600
- Nyker	808	623
- Klemensker	828	643
- Rø	848	703
- Tein	906	721
- Allinge	919	734
- Sandvig	925	740

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	1125	810
- Allinge	1136	821
- Tein	1149	834
- Rø	1207	852
- Klemensker	1230	913
- Nyker	1245	930
- Rønne	110	950

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	845	1235	750
- Nyker	903	1253	808
- Klemensker	919	109	822
- Rø	935	125	839
- Tein	949	139	854
- Allinge	959	149	904
- Sandvig	1005	155	910

Sandvig—Rønne

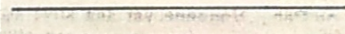
Fra Sandvig	1035	6—	935
- Allinge	1043	608	943
- Tein	1052	617	952
- Rø	1107	632	1007
- Klemensker	1125	650	1025
- Nyker	1136	701	1036
- Rønne	1155	720	1053

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere—til Underretning for Redaktionen—opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en selvfølge, at Redaktionen altid vil jagttagte den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lær-

ling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest averttere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Kartoffelmel

Sagomel, Rismel.

Priserne er allet nedsatte.

J. B. Larsen.

Islandsk Lammekød

er hjemkommet og sælges til 125 Øre pr. ½ kg. for Bryst og Mellemstykker. Baglaar 135 Øre pr. ½ kg.

J. B. Larsen.

Klipfisk.

Fineste lufttørret 120—125 Øre pr. ½ kg.

J. B. Larsen

Kaalroer,

Spisekartofler, Foderhalm er til Salg paa

Gudmingegaard i Rø.

En Dreng

15—16 Aar — samt en Pige kan til 1ste Maj faa Plads paa

Bagergaard, Rutsker.

En ung pæn Pige

kan faa Plads til 1ste Maj hos

Waldemar Jørgensen, Allinge.

Vi sælger til meget godt Køb

16 Stk. Aile- og Vandpumper

af det fine svære Jerngods. Rørene hertil kan faas i alle Længder og til den nye meget lavere Pris.

Svære galvaniserede Ailerender sælges.

Nordlandets Handelshus.

Prima Kul og Koks paa Lager i Allinge Kolonial & Produktforretning

Alle vore Kunder siger det og vi konstaterer det med Glæde, at den af os forhandlede

Bornholms Vegetabil Margarine,

som sælges a 98 Øre pr. Halvkilo - altsaa 98 Øre pr. Pund - er af en ganske fortrinlig Kvalitet, ret en herlig Spise. Alle Bestillinger ekspederes, og Prisen er ens for løs Vægt som for 5, 10 og 20 Punds Bøtter.

De Handlende i Allinge-Sandvig.

Nye Gravegrebe, Spæder og River

og alle andre Haveredskaber.

Nye Sendinger til de seneste lavere Priser.

Nordlandets Handelshus.

Nye stærke Cement-Mufferør 4" - 6" - 9".

Glasserede Lerrør, St. 4" - 6" - 8" - 9".

Glass. Svinekrybber Kokrybber.

Alle Længder sælges med stor Rabat pr. Kontant i

Nordlandets Handelshus.

Svær galv Jærntraad

(istedetfor Tagkæppe).

Bedste Sort blød Tækketraad Nr. 18 og 19.

Alle Slags Søm. Stifter, Spiger og Bolte.

De nyeste Priser er meget lavere end de gamle.

Nordlandets Handelshus.

Vi har 3 ny Fraugde-Plove

med Forplov og store Staalskær.

Disse kan købes meget billigt i

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Byggryn,

Havregryn,

Kartoffelmel,

Mannagryn,

Majsflager,

Ris, Rismel,

Sagomel

Ærter, hele og flækkede.

Prima Varer, billige Priser hos

Allinge Kolonial-

og Produktforretning.

Flink Dreng

antages i Lære paa gode Vilkaar.

Allinge Bogtrykkeri.

3 flinke Piger

søges til henholdsvis 1ste Maj og 1ste Juni. Høj Løn.

Hotel Sandkaas.

CLOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Taa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.
(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

Fra Rotenburg i Hannover, hvor vi havde overnattet, gik vi den 16. Maj ind i Oldenburgs mere frugtbare og tætere befolkede Egne, og i forholdsvis lang Afstand kunde vi se Bremens slanke Kirkespir rage op over lysegrønne Bøgeskove.

Det var Søndag, straalende Solskinsvej, og hen paa Formiddagen blev det meget varmt, saa vi var glade over, at vi de sidste Miles Vej kunde gaa næsten uafbrudt gennem Skov.

Med Raudsel paa Nakken og Staven i Haand, med Jakken slængt løst over den Skulder, hvor Solen brændte haardest, travede vi muntert afsted i Takt til Melodien „Vi Haandværkssvende...“, lidet ændrende de tunge Sveddraaber, der med Mellemrum trillede frem under Hatteskynen.

Ved Middagslid, efter en lille Rast, blev vi enige om at opsoge den lille Flod Wümme, der efter Korlet maatte gaa parallel med Landevejen og ikke kunde være langt borte. — Vi fulgte derfor en lille Sti, der førte os ud paa en Eng, hvorigenem Floden buglede sig.

Det var altfor fristende Omgivelser til at vi ikke skulde tage os et forfriskende Bad, og lidt efter holdte vi os som smaa Hvaler til stor Moro for et Selskab af Damer og Herrer, der i fiske hvide Robaade foretog en Udflugt op ad Floden.

Efter Badet skulde vi Skjorter og Strømper ogsaa have en Renselsesproces, vi pakkede Rygsækken op, fik fat i Sæben og liggende paa Knæ langs Bredden, sæbede vi ind og skyllede som rutinerede Vaskekoner. Derefter blev Tøjet hængt til Tørring, og vi selv tog Solbad i Græsset.

Pludselig trak der en Tordenbyge op og sendte en Styrtregn ned over os. At klæde sig paa, var der ikke Tid til, og Skjorterne var kun halvtørre. Hurtigt samlede hver Mand sit Kluns, dækkede det til med Rygsækken, og selv satte vi os som tre levende Buddhaer splittetnøgne oven paa Tøjet, stirrende melankolsk ud i Rummet, mens Regnen faldt tæt og Tordenen buldrede.

I denne pinlige Situation fandt Selskabet os, da de kort efter vendte tilbage med Baadene, og skønt de selv var i nedtrykt Stemning, opklaredes deres Ansigter, da de fik Øje paa os, og de brød ud i høje Jubelskrig.

Heldigvis trak Byen hurtig over, Solen skinnede atter varmt, vi fik Tøjet tørt og vandrede henad Eftermiddagen glade og veltroede ind i Bremen.

Det var den anden og næststørste frie Hansastad, vi skulde stifte Bekendtskab med. Den ligger saa smukt ved Weser, omgivet af gamle Volde og Grave, der skønsomt er omdannet til smukke Parkanlæg. Oppe fra de gamle Volde, der er yndede Promenader, ser man ned over den gamle By med de mange ejendommelige ældgamle Pragtbygninger, f. Eks. Raadhuset med den berømte Rolandstatue, Raadhuskælderen, der er berømt for sine velagrede Vine og kæmpestore Vinfade, Børsen (golit Basilika), den ærværdige Domkirke med de underjordiske Hvælvinger, hvor Ligene i Blykamrene kan holde sig friske i lange Tider.

Bremen har kun ca. 150,000 Indbyggere og kan altsaa i Størrelse langt fra maale sig med Hamburg, men Borgerne har til Gengæld pietetsfuld værnet om den gamle By,

saa man virkelig laar Fornemmelser af at befinde sig i en Hansastad for ca. 500 Aar tilbage.

Efter en lille Spadsereetur paa Volde (am Walte), der endnu har velbevaret Murværk og Taarne tilbage, overnattede vi i det os anviste Hotel i Marienstrasse. Det var nyt og tidssvarende indrettet, men Sengene var ikke propre og det var ligefrem et Held, at vi ikke blev fyldt med Uto. Næste Dag flyttede vi derfor til Zu Heimat, der var man sikker paa bedre Kontrol.

Bremen er af Weser delt i to Dele, den gamle og den nye By. Efter at have set os grundigt om i den gamle Bydel, været inde i de fleste Kirker, oppe i det gamle interessante Gewerbehaus og betragtet den flotte Gustav Adolfs Statue, der var bestemt til Stockholm, men købt paa en Strands-Auktion og førtes til Bremen, gik vi over en af de tre Broer, der fører til Neustadt.

Floden vælter sig leret og graa under os, og de høje stensatte Kajer ser noget ensformige ud, men den nye Bydel gør et fornemt og hyggeligt Indtryk og minder ikke som Hamburg om Fabriksby. Vi gik en Tur ud i de store Villakvarterer, og beundrede de mange forskellige Bygningsstile, i hvilke glasserede forskelligfarvede Mursten fandt rig Anvendelse. Villaeerne laa gennemgaende fornemt tilbagetrukkne med

en lille sirlig Have foran, fuld af duftende Foraarsblomster og med et lille Springvand paa Plænen. — Indenfor de blomstersmykkede Glasverandaer havde Familien deres Spise- og Opholdsrum.

Banegaarden var nydelig, og ved Siden af laa et Museum, der dog ikke var aabent. Nordvest for Banegaarden ligger den smukke Borgerpark med Restauration og Koncerthall, udenfor samme en lille Sø med Springvand og Svaner.

Medens vi sad herude og nød den smukke Udsigt samt indsugede Blomsterduften i fulde Drag, traf vi den ene af de danske Kollegaer, som vi havde været sammen med i Hamburg, den anden havde faaet Arbejde, og vi fulgtes nu ad hen til Kaserne, hvor vi saa Soldaterne eksercere.

Bremen har ogsaa stor Fabriksvirksomhed, særlig forarbejdes oversøiske Raastoffer; men Fabrikkerne ligger afsondret fra Byen, udelte Bremerhafen, hvor ogsaa de store Skibsbyggerier ligger og det travle Handelscentrum. Den gamle Handelsby har nu ikke megen Berøring med Livet ude i den store Verden, Forretningerne besørger dens Alægger, Bremerhafen, og kun naar den pensionerede Kaptein og Forretningsmanden trækker sig tilbage til Forretningslivets Fred, opsoger de Moderbyen og ned sætter sig der.

Det er lykkedes os at fremskaffe et Stykke fint 140 cm

Creaslærred til Lagener,

som vi kan tilbyde vore Kunder til den billige Pris af 4,50 pr. m.

Nordlandets Handelshus.

Køb Deres Foraarstøj hos os

Buchskins-Habitter 85 Kr.

Blaa Serges Habitter 150 -

Feber og Salt Hab. 140 -

Habitter syes efter Maal paa faa Dage.

Vi fører kun de bedste Kvaliteter og garanterer for en god Pasning.

Nordlandets Handelshus.

Smedemestrene maa bemærke

at vi i denne Uge fører

Maskinsmedede Hestesko — alle Numre.

Prima engelsk Fjedrestaal

Tysk rundt Jærn i alle Tykkelser

Prima Hesteskosøm, Brodder, Bolte og Skruer.

Billigste Priser efter Prislister.

Nordlandets Handelshus,

Prima Kolonialvarer

bedst og billigst hos

Alfinge

Kolonial- & Produktionsforretning.

Suktermelasse

Hvedeklid, Rugklid.

Stor Majs, Smaa Majs.

Bomuldsfrøkager, Soyaskraa,

Coldings Foderblanding.

Blandsæd og Havre.

Prima Varer, billigste Dagspris i

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Galvanis. Hegntraadfletning

— alle Slags til Hønsesgaarde og Indhegninger.

Ny Sending sælges til de nye lave Priser — og med stor Rabat for kontante Køb.

Nordlandets Handelshus.

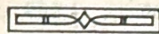
CLOËTTA'S

ALBA

Spise - Chokolader

Nu er det paa Tide at købe Konfirmationsudstyr!

Vi har det største Lager af hvide og sorte Kjølestoffer fra 2,50 pr. m. Voile, Alpacca, Uldstof og Silke. Handsker, Strømper og Linned.

Færdigsyede

Konfirmationsdragter fra 60 Kr.

En ekstra svær og stærk Habit, syet efter Maal 110 Kr.

Kraver, Flipper og Manchetter i stort Udvalg.

Nordlandets Handelshus.

Vi har mange tørre, gode

Brædder og Planker

- alle Længder, alle Brædder, alle Tykkelser -

Firskaarne, særlig stærke **Udskudsbrædder**

a 5, 6 og 7 Alens Længder

sælges særlig billigt i

Nordlandets Handelshus.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Alfinge Kolonial & Produktionsforretning